РЕШЕНИЕ № 83 / 12.02.2024 Г. ПО В. Н. Ч. Х. Д. № 2066 / 2022 Г. НА СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД
(докладчик Петя Тропчева)

Чл. 528, ал. 1 ГПК
Чл. 528, ал. 3 ГПК
Чл. 182, ал. 2 НК
Чл. 182, ал. 3 НК
Чл. 78а НК
Чл. 78а, ал. 1 НК
Чл. 13 НПК
Чл. 14 НПК
Чл. 313 НПК
Чл. 338 НПК
Чл. 334, т. 6 НПК
Чл. 3, т. 1 от Конвенцията за правата на детето
Чл. 3, т. 1 от Закона за закрила на детето
Чл. 8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи

Престъплението по чл. 182, ал. 2 от НК има за непосредствен обект на закрила обществените отношения, които осигуряват упражняването на родителски права или осъществяването на лични контакти с дете, уредени въз основа на влязло в сила съдебно решение. Обективната съставомерност на деянието по този законов текст изисква да е налице влязло в сила решение относно упражняване на родителски права или относно лични контакти с дете. За такива съдебната практика приема и съдебните актове, с които се определят привременни мерки относно упражняване на родителските права или относно лични контакти (вж. ТР ОСНК № 22 от 1983 г. на ВКС).

За да бъде осъществен съставът на престъплението по чл. 182, ал. 2 от НК от обективна страна, е необходимо да бъде установено, че родител или друг сродник не изпълнява или по какъвто и да е начин осуетява изпълнението на съдебно решение относно упражняване на родителски права или относно лични контакти с дете.

Неизпълнението на съдебно решение е налице, когато субектът не изпълни конкретни предписания на съда относно упражняването на родителски права или относно лични контакти с дете, като например непредаване на дете; недопускане на правоимащия да осъществи лични контакти с дете и други подобни. Тази форма на изпълнително деяние се осъществява чрез бездействие. Престъплението, осъществено в тази форма, е уредено като формално.

Осуетяване изпълнението на съдебно решение е налице, когато деецът създаде каквито и да било обективни пречки за упражняване на съответното право от правоимащия, като преместване на детето на друго място по времето, определено за лични контакти; ограничаване на възможността на детето да се

срещне с правоимащия и други. Тази форма на изпълнително деяние се осъществява както чрез действие, така и чрез бездействие или съчетание от двете. Престъплението, осъществено в тази форма, е резултатно.

Престъплението е с особен субект - родител или друг сродник. От субективна страна то може да се извърши само умишлено, при пряк или евентуален умисъл. Деецът следва да съзнава, че упражняването на родителските права или правото на лични контакти с детето са уредени със съдебно решение, да предвижда осуетяването на изпълнението на това решение или неговото неизпълнение, като иска или допуска това.

Дори да се приеме, че към тази дата и час детето е било ангажирано с учебна или с друга извънучебна дейност, като спортна тренировка, във всеки случай се касае за занимания с незадължителен характер, които не могат да обосноват наличието на уважителна причина да не се извърши предаването му на взискателя по изпълнителното дело, което е събитие с еднократен характер. Евентуалните работни ангажименти на майката също не са обективна причина за това.

При невъзможност да се синхронизира емоционалния комфорт на детето и правата на родителя за личен контакт, с решаващо значение са потребностите и интересите на детето, независимо, че те в случай на противоречия засягат общуването с родителя.

Интересите на детето в конкретните моменти, следователно, са от първостепенно значение и наличието на нежелание или заболяване на детето несъмнено е причина да не бъде осъществен посоченият в съдебното решение режим.

Задължението на органите да пристъпят до принуда при осъществяването на личните отношения между родител и дете също е ограничено и трябва да се отчита интересът и правата и свободите на заинтересованите лица, а именно - висшият интерес на детето и на правата му, признати по силата на чл. 8 от Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

С присъда от 05.10.2020 г. подсъдимата Л. М. С. е призната за виновна в това, че на 30.09.2019 г. в гр. София не е изпълнила влязло в сила съдебно решение за упражняване на родителски права спрямо детето А.В.П., като не е предала същото на баща му В. П., който е частен тъжител в производството - престъпление по чл. 182, ал. 2 от НК. На основание чл. 78а от НК подсъдимата е освободена от наказателна отговорност, като й е наложено административно наказание глоба в размер на 1000 лева.

Срещу постановената присъда е депозирана въззивна жалба с твърдения за неправилност и незаконосъобразност.

Повереникът на частният тъжител В.П. - адв. И. Ю. - от САК, оспорва депозираната въззивна жалба с допълнението към нея и пледира същата да бъде

оставена без уважение, като неоснователна, а първоинстанционната присъда да бъде потвърдена, като правилна и законосъобразна.

Съдът, като прецени изложените в жалбата доводи и след като провери изцяло правилността на атакувания съдебен акт, в съответствие с изискванията на чл. 313 и чл. 314 от НПК, намира за установено следното:

При изграждане на свободното си вътрешно съдийско убеждение относно фактите и обстоятелствата, относими към предмета на доказване, съдът е кредитирал в основни линии събраните гласни и писмени доказателствени средства, като е приел, че същите са единни, непротиворечиви, взаимно допълващи се и относими към предмета на доказване в производството. Първият съд не е дал вяра единствено на показанията на св. С. по отношение на причината за неизпълнение на съдебното решение на 30.09.2019 г., като е преценил същите за вътрешно противоречиви.

Въз основа на събрания доказателствен материал първият съд е приел за установено от фактическа страна, че частният тъжител и подсъдимата били във фактическо съжителство, по време на което на 23.11.2006 г. се родила дъщеря им. След раздялата между страните със съдебен акт – протоколно определение, било утвърдено споразумение, по силата на което упражняването на родителските права спрямо малолетното дете се предоставяло на майката, а на бащата бил определен режим на лични контакти. Поради системно неизпълнение на режима от страна на майката и ограничаване на контактите между детето и бащата у детето се формирал синдром на родителско отчуждение спрямо последния. Посочените обстоятелства провокирали бащата да поиска промяна в начина на упражняване на родителските права, като с въззивно решение от 25.10.2018 г. упражняването на родителските права му било предоставено. На подсъдимата бил определен режим на лични контакти. Подсъдимата е атакувала въззивното решение пред ВКС.

Междувременно, на 01.11.2018 г. въззивният съд, с оглед предварителната изпълнителна сила на решението, издал изпълнителен лист в полза на частния тъжител, в който било отразено, че местоживеенето на дъщеря му се определя именно при него. Въз основа на посочения изпълнителен лист по искане на частния тъжител било образувано изпълнително дело. На 19.11.2018 г. била изпратена покана за доброволно изпълнение, връчена на подсъдимата при отказ, като предаването на детето не се осъществило на нито една от посочените в поканата дати. Неколкократно били определяни дата, час и място за предаване на детето от майката на бащата, но на нито една от тях предаване не било осъществено, включително и на посочената от подсъдимата в депозиран по реда на чл. 528, ал. 3 от ГПК отговор дата - 19.01.2019 г.

За периода 14.01.2019 г. - 10.06.2019 г. изпълнението на решението било спряно с определение на ВКС. Касационният съд не допуснал въззивното решение до касационно обжалване и то влязло в сила на 10.06.2019 г. Последвали няколко опита за предаване на детето, при които подсъдимата осигурила присъствието му единствено на определена от нея дата - 07.07.2019 г. Предаването не се осъществило поради отказа на детето. Тъжителят се съгласил да се пристъпи към социална работа по предписание на дирекция "Социално подпомагане", с което да се благоприятства и улесни общуването,

като били издадени направления за социални услуги на майката, бащата и детето. Видно от представените от агенция „Социално подпомагане“ и фондация "Анимус" справки подсъдимата не съдействала по какъвто и да е начин.

На 09.08.2019 г. по молба на частния тъжител (взискател в изпълнителното дело) изпълнителното дело било прехвърлено при друг ЧСИ, който на свой ред предприел действия по принудително изпълнение на съдебното решение от 25.10.2018 г. В периода от 03.09.2019 г. до 11.09.2019 г. била проведена интензивна кореспонденция по имейл между подсъдимата и кантората на ЧСИ в опит за провеждане на среща относно предаване на детето в изпълнение на съдебното решение, но до насрочване на такава не се стигнало поради липсата на съдействие от страна на подсъдимата.

На 12.09.2019 г., на подсъдимата (длъжник по изпълнителното дело) било изпратено и връчено съобщение, с което била информирана, че съдебният изпълнител е насрочил предаването на детето за 30.09.2019 г., в 16.00 часа, в дома на майката.

На посочената дата и час частният тъжител, св. А. К. - помощник съдебен изпълнител при ЧСИ, и св. Х. П. - служител в кантората на ЧСИ, посетили посочения адрес, където се намирал домът на подсъдимата. Няколко пъти позвънили на звънеца на входната врата на жилищната сграда, но никой не им отговорил. Свидетелката К. направила многократни опити да се свърже с подсъдимата чрез мобилен телефон, но или никой не отговарял на повикването, или линията давала заето. Поради това тя изпратила на мобилния телефон на подсъдимата (съобщен лично от последната при предходната им комуникация) SMS съобщения със следното съдържание: "Г-жа С., очакваме Ви на адреса за предаване на детето, за което сте уведомена "; "Бихте ли ме уведомили, когато сте на адреса"; "Звъня Ви многократно, но дава или заето или, че разговаряте". Не получила отговор на нито едно от тях.

Междувременно, вратата на сградата била отворена от друг обитател и частният тъжител и свидетелите влезли вътре и се качали до входната врата на апартамента на подсъдимата, където многократно сигнализирали присъствието си, като почукали на вратата поради липса на монтиран звънец, но отвътре никой не реагирал. Докато били там, частният тъжител телефонирал на треньора по фигурно пързаляне в спортния клуб, посещаван от дъщеря му, която съобщила, че детето не е тренировка. След престой на адреса, продължил около 30 - 40 минути, при който нито майката, нито детето се появили на адреса, частният тъжител и свидетелите си тръгнали, а посещението било отразено от помощник ЧСИ в нарочен протокол за предаване на дете.

Два аналогични опита за изпълнение на съдебното решение били осъществени на 08.10.2019 г. и на 20.10.2019 г. През месец ноември 2019 г. детето било настанено за отглеждане при частния тъжител със съдействие на ЧСИ.

При така установената фактическа обстановка СРС е приел, че с деянието си подсъдимата е осъществила от обективна и субективна страна признаците на престъплението по чл. 182, ал. 2 от НК – на 30.09.2019 г., около 16.00 часа, в гр. София, като родител - майка на А. В.П., не е изпълнила съдебно решение от 25.10.2018 г., влязло в сила на 10.06.2019 г., за упражняване на родителски права спрямо детето А. В.П., като не е предала същото на бащата В. П.. Приел е, че подсъдимата е действала с

форма на вината пряк умисъл по смисъла на чл. 11, ал. 2, пр. 1 от НК. Ето защо и на основание чл. 78а, ал. 1 НК е освободил подсъдимата от наказателна отговорност, като ѝ е наложил административно наказание глоба в размер на 1000 лева.

Въззивният съд изгради изводите си по фактите както въз основа на събраните в хода на съдебното следствие пред СРС гласни и писмени доказателствени източници, така и въз основа на събраните в хода на въззивното съдебно следствие такива, като прецени, че същите са достатъчни по своя обем и категоричност, за да позволят формиране на еднозначни изводи по фактите.

Настоящият въззивен състав изцяло споделя както фактическите констатации, така и правните изводи на първоинстанционният съд, като намира, че същите са формирани при правилен и задълбочен анализ на събраната по делото доказателствена съвкупност.

Настоящият въззивен състав изцяло споделя изводите на СРС, относими към личността на подсъдимата, семейното ѝ положение, трудовата ѝ ангажираност и съдебното ѝ минало, като прецени, че същите са формирани въз основа на правилен анализ на събраните по делото гласни и писмени доказателствени средства.

Събраната доказателствена съвкупност позволява несъмнен и категоричен извод, че от фактическото съжителство на подсъдимата и тъжителя на 23.11.2006 г. се родила дъщеря им. Въз основа на приложените и кредитирани от инстанциите писмени доказателствени средства се установява по несъмнен начин, че по силата на протоколно определение от 13.03.2012 г., изменено с решение от 17.04.2014 г. на СРС било утвърдено споразумение, по силата на което упражняването на родителските права спрямо малолетното дете се предоставяло на майката, а на бащата бил определен режим на лични контакти. По-късно с решение от 01.09.2017 г., постановено от СРС, изменено с въззивно решение от 25.10.2018 г., влязло в сила на 10.06.2019 г., постановено от СГС, упражняването на родителските права спрямо детето било предоставено на частния тъжител, при когото то следвало да живее, а на подсъдимата бил определен режим на лични контакти. Тези факти и обстоятелства се установяват въз основа на приетите в качеството им на писмени доказателствени средства описани по-горе съдебни актове, които са напълно единни и непротиворечиви, поради което и правилно са били поставени в основата на изводите по фактите на първия съд.

Районният съд правилно е приел, че поради системно неизпълнение на режима на лични контакти на бащата с малолетното дете от страна на майката и системно ограничаване на контактите между детето и бащата, у А. П. се формирал синдром на родителско отчуждение спрямо частния тъжител. В тази насока по делото са събрани напълно еднопосочни писмени доказателствени средства – съдебно- психологична експертиза, изготвена по гр. д. № 2816/2017 г. по описа на СГС, психологическо становище за А.В.П., изготвено от психотерапевт при Институт по позитивна психотерапия и съдебно-психологична експертиза по гр. д . № 67993/2019 г. по описа на СРС, които настоящата инстанция няма основание да дискредитира.

Настоящият съдебен състав не намира причини да ревизира изводите на решаващия първоинстанционен съд по отношение и на предприетите от тъжителя

действия по принудително изпълнение на влязлото в сила на 10.06.2019 г. решение на СГС. Правилно и законосъобразно решаващият първоинстанционен съд е приел, че въпреки образуваните изпълнителни дела по реда на чл. 528, ал. 1 от ГПК за предаване на дете, малолетната А.В.П. така и не била предадена от подсъдимата на тъжителя на нито една от датите, за които били насрочвани действия по предаване на детето. Първият съд е направил и обосновани фактически изводи по отношение на причините за неизпълнението на влезлия в сила съдебен акт, както и проведената кореспонденцията между ЧСИ и подсъдимата по повод принудителното изпълнение на съдебното решение. Същите са установени по нужния несъмнен и категоричен начин въз основа на извършения внимателен и задълбочен прочит на материалите по изпълнителните дела, поради което и настоящата инстанция не намира основание да ги ревизира. По тези факти и обстоятелства страните не спорят.

Вярно и в съответствие с доказателствената съвкупност първият съд е приел за установено, че със съобщение, връчено на 12.09.2019 г., подсъдимата била уведомена, че на 30.09.2019 г., от 16.00 часа, на домашния ѝ адрес в гр. София ще бъде предприето действие по принудително изпълнение - предаване на детето на нейния баща.

Обосновани и съответни на доказателствената съвкупност са изводите на решаващия първоинстанционен съд по отношение на предприетото на 30.09.2019 г. действие по изпълнението. Същите са формирани въз основа на правилен анализ на събраните по делото гласни и писмени доказателствени средства. Анализът на показанията на свидетелите К. и П. сочи, че са напълно единни, взаимно допълващи се и безпротиворечиви, поради което няма пречка да бъдат поставени в основата на изводите на съдилищата по фактите. Вярно е, че разпитани пред СРС, и св. К., и св. П. заявяват за липса на спомен по отношение на определени факти и обстоятелства (за това дали по изпълнителното дело е получаван отговор от подсъдимата и за съдържанието на изпратените ѝ кратки текстови съобщения, наложило справка с данните в мобилния ѝ телефон; за съдържанието на съставения протокол за действието по изпълнението), но това добре се обяснява с изминалия сравнително продължителен период от време между датата на възприемане на интересуващите производството факти и обстоятелства и тази на разпита им пред съда (за св. К – четири месеца, а за св. П. – почти десет месеца). Това не води до доказателствен дефицит – резултатите от предприетото действие по изпълнението са надлежно обективирани в протокол от същата дата, който настоящата инстанция не намира основание да дискредитира. Анализът на събраните гласни доказателствени средства позволява на инстанциите по същество да формират извод, че пред съда свидетелите К. и П. депозират правдиво, обективно и добросъвестно показания, при ясно и недвусмислено проявен стремеж да съдействат максимално за разкриване на обективната истина, поради което и въззивният съд намира, че изцяло следва да ги кредитира с доверие и да ги ползва при формиране на изводите си по фактите.

Въз основа на събраните гласни и писмени доказателствени средства настоящата инстанция установи по нужния несъмнен и категоричен начин, че на 30.09.2019 г. в 16.00 часа било насрочено предаване на детето на нейния баща и взискател по изпълнителното дело, но поради това, че нито детето, нито длъжникът – негова майка,

не се намирали на адреса, предаване не било осъществено. Установяват се и конкретните действия на ПЧСИ К., на св. П. и на частния тъжител по време на престоя им на адреса.

Настоящият съдебен състав намира за необходимо да посочи, че и св. К. и П. съобщават, че частният тъжител е провел разговор по мобилния си телефон с лице, за което съобщил, че е треньорът на детето, макар и да не са възприели съдържанието на посочения разговор. Въпреки това съдът се доверява на съобщеното от свидетелите, като прецени, че възприетите от тях твърдения на взискателя кореспондират както със заявеното от подсъдимата и от св. С. за тренировките, посещавани от детето, така и с приложените по делото писмени доказателствени средства - удостоверения от СК "Ледени искри" от 10.10.2019 г. Въз основа на събраните гласни и писмени доказателствени средства съдът установи по нужния несъмнен и категоричен начин и че детето е било състезател по фигурно пързаляне към СК "Ледени искри" за сезон 2019 - 2020 г., както и че е взело участие в лагер, проведен в периода 16.09.2019 г. - 23.09.2019 г. в гр. Кранево.

По делото са събрани гласни доказателствени средства по отношение на причината, поради която детето не е било на домашния си адрес към датата и часа, определен за предаването - 30.09.2019 г., в 16.00 часа. Пред първия съд е проведен разпит на св. В. С. - съпруг на подсъдимата, който сочи, че на процесната дата детето било на училище, а не на тренировка по фигурно пързаляне, като заниманията му продължавали до 16.30 часа и се прибирало към 17.00 - 17.30 часа. Подсъдимата била на работа. Подсъдимата сочи, че на процесната дата била на работа, а детето - на училище до 13.00 часа, а след това на тренировка на стадион "Славия". При това правилно първият съд е преценил, че събраните гласни доказателствени средства са, от една страна, взаимно противоречиви, а от друга - изолирани и неподкрепени от каквито и да било други доказателствени източници, поради което не следва да бъдат кредитирани с доверие и не могат да послужат като сигурна доказателствена опора за инстанциите по същество по фактите. По делото не са събрани достатъчно по своя обем и категоричност доказателствени източници, които да позволят формиране на еднопосочни и безпротиворечиви изводи относно причината, поради която детето не е било на адреса към датата и часа, за които е било насрочено действието по принудително изпълнение.

Съдът няма основание да не се довери на съобщеното от св. К., че опити за изпълнение на съдебното решение са били осъществени и на 08.10.2019 г., и на 20.10.2019 г., като прецени, че показанията ѝ кореспондират по несъмнен и категоричен начин с отразеното в материалите по изпълнителното дело. Съдът кредитира с доверие и съобщеното от подсъдимата и св. С., че от ноември 2019 г. детето заживяло при баща си в съответствие с указаното в съдебното решение.

Настоящата инстанция се солидаризира с изводите на СРС за пълна кредитируемост на събраните по делото писмени доказателствени средства, като единни и непротиворечиви. Настоящата инстанция се довери и на събраните в хода на

въззивното съдебно следствие писмени доказателствени средства, които прецени за обективни и относими към предмета на доказване.

При така установената фактическа обстановка настоящата съдебна инстанция изцяло споделя и крайния извод на СРС, че подсъдимата е осъществила от обективна страна състава всички признаци от състава на престъплението по чл. 182, ал. 2 от НК.

Престъплението по чл. 182, ал. 2 от НК е уредено систематично в Раздел I "Престъпления против брака и семейството" на Глава четвърта "Престъпления против брака, семейството и младежта" от Особената част на НК и има за непосредствен обект на закрила обществените отношения, които осигуряват упражняването на родителски права или осъществяването на лични контакти с дете, уредени въз основа на влязло в сила съдебно решение.

За да бъде осъществен съставът на престъплението по чл. 182, ал. 2 от НК от обективна страна, е необходимо да бъде установено, че родител или друг сродник не изпълнява или по какъвто и да е начин осуетява изпълнението на съдебно решение относно упражняване на родителски права или относно лични контакти с дете.

Обективната съставомерност на деянието по този законов текст изисква да е налице влязло в сила решение относно упражняване на родителски права или относно лични контакти с дете. За такива съдебната практика приема и съдебните актове, с които се определят привременни мерки относно упражняване на родителските права или относно лични контакти (вж. ТР ОСНК № 22 от 1983 г. на ВКС).

Изпълнителното деяние на престъплението по този законов текст може да се осъществи в някоя от следните две форми, алтернативно предвидени в диспозицията на наказателно-правната норма - неизпълнение на съдебно решение или осуетяване изпълнението на съдебно решение.

Неизпълнението на съдебно решение е налице, когато субектът не изпълни конкретни предписания на съда относно упражняването на родителски права или относно лични контакти с дете, като например непредаване на дете; недопускане на правоимащия да осъществи лични контакти с дете и други подобни. Тази форма на изпълнително деяние се осъществява чрез бездействие. Престъплението, осъществено в тази форма, е уредено като формално или още на просто извършване.

Осуетяване изпълнението на съдебно решение е налице, когато деецът създаде каквито и да било обективни пречки за упражняване на съответното право от правоимащия, като преместване на детето на друго място по времето, определено за лични контакти; ограничаване на възможността на детето да се срещне с правоимащия и други. Тази форма на изпълнително деяние се осъществява както чрез действие, така и чрез бездействие или съчетание от двете. Престъплението, осъществено в тази форма, е резултатно.

Престъплението е такова с особен субект - родител или друг сродник. От субективна страна то може да се извърши само умишлено, при пряк или евентуален умисъл. Деецът следва да съзнава, че упражняването на родителските права или правото на лични контакти с детето са уредени със съдебно решение, да предвижда

осуетяването на изпълнението на това решение или неговото неизпълнение, като иска или допуска това.

При обективната и субективна съставомерност на дадено деяние по горепосочените признаци на престъпния състав за дееца възниква отговорност за осъществен състав на престъплението "неизпълнение или осуетяване изпълнението на решение относно упражняване на родителски права или лични контакти с дете".

В конкретния случай безспорно се установява, че с решение № 206270 от 01.09.2017 г., постановено по гр. д. № 2606/2015 г. по описа на СРС, III ГО, 89-ти състав, изменено с решение № 6627 от 25.10.2018 г., постановено по гр. д. № 15932/2017 г. по описа на СГС, ГО, I-ви въззивен състав, влязло в сила на 10.06.2019 г., след като с определение № 502 от 10.06.2019 г., постановено по гр. д. № 992/2019 г. по описа на ВКС, IV г. о. не било допуснато касационно обжалване на решението на СГС, упражняването на родителските права спрямо детето било предоставено на частния тъжител, при когото следвало да живее детето, а на подсъдимата бил определен режим на лични контакти с дъщеря ѝ. Произнасянето на съдилищата в този смисъл било известно на подсъдимата предвид това, че същата инициирала касационен контрол върху решението на СГС и многократно е била уведомявана от ЧСИ за факта на влязлото в сила решение и за предстоящите действия по изпълнение на съдебния акт, включително и със съобщение от 12.09.2019 г.

Безспорно се установява и това, че на инкриминираната от частното обвинение дата - 30.09.2019 г., от 16.00 часа било насрочено действие по принудително изпълнение за предаване на детето на неговия баща от адреса, на който детето живеело с майка си в гр. София, за което майката била уведомена своевременно със съобщение от 12.09.2019 г., връчено ѝ на същата дата. Изпълнението на съдебното решение предпоставяло подсъдимата да предаде детето на неговия баща на посочените дата и място.

На посочената дата ПЧСИ К. предприела действия по изпълнение на влязлото в сила съдебно решение, но до предаване на детето не се стигнало поради това, че нито то, нито неговата майка се намирали на адреса. Отсъствието на подсъдимата и детето от адреса било продиктувано от нежеланието на майката да предаде детето на неговия баща. С това следва да се приеме, че подсъдимата неправомерно бездействала, като не предприела дължимите действия за предаване на детето на неговия баща, с което осъществила от обективна страна изпълнителното деяние на визирания престъпен състав, а именно - неизпълнение на съдебно решение относно родителски права, по смисъла на чл. 182, ал. 2, пр. 1 от НК. Изводите на решаващия първоинстанционен съд в този смисъл изцяло се споделят от настоящата инстанция.

Верни са изводите на СРС и относно субективната съставомерност на деянието. Подсъдимата е извършила престъплението при форма на вината пряк умисъл по смисъла на чл. 11, ал. 2, пр. 1 от НК. Подсъдимата е била запозната с влязлото в сила на 10.06.2019 г. съдебно решение, постановено от СГС, с което упражняването на родителските права спрямо детето е било предоставено на частния тъжител, при когото то следвало да живее, а на подсъдимата бил определен режим на лични контакти.

Същата е била уведомена за насроченото за 30.09.2019 г. действие по принудително изпълнение, но въпреки липсата на обективни пречки не се е намирала на адреса и не е предала детето на тъжителя. При така установените факти е безспорно, че подсъдимата е имала вярна представа за всички фактически обстоятелства на извършеното деяние, които му придават обществена опасност и които са послужили за инкриминирането му. Подсъдимата е съзнавала обществеоопасния характер на деянието си, предвиждала е настъпването на неговите обществеоопасни последици и пряко е целяла тяхното настъпване.

По делото не са събрани, въпреки изчерпването на способите за събиране и проверка на доказателствата, каквито и да било доказателствени източници, позволяващи извод за обективна невъзможност на подсъдимата да се намира на посочения от ЧСИ адрес, както и да осигури пребиваването на детето на същия адрес, за да бъде предадено на баща му. Правилно районният съд отбелязва, че дори да се приеме, че към тази дата и час детето е било ангажирано с учебна или с друга извънучебна дейност, като спортна тренировка, във всеки случай се касае за занимания с незадължителен характер, които не могат да обосноват наличието на уважителна причина да не се извърши предаването му на взискателя по изпълнителното дело, което е събитие с еднократен характер. Евентуалните работни ангажименти на майката също не са обективна причина за това, още повече, че по делото не са представени доказателства за работното й време и месторабота й към инкриминираната дата. Допълнителен аргумент в насока липсата на обективни пречки за изпълнение на съдебното решение е и това, че в отговора си до ЧСИ от 18.09.2019 г. подсъдимата, след като е направила изявление, че датата 30.09.2019 г. и часът 16.00 намира за неподходящи, защото са в работен ден и е на работа, е отказала да посочи друга дата, на която ще ѝ бъде възможно да изпълни съдебното решение.

Вярно е и това, че по делото са събрани доказателства за наличието на формиран синдром на родителско отчуждение в тежка степен у детето спрямо частния тъжител, както и за нежелание от страна на детето да живее с баща си. Това обаче също не изключва вината на подсъдимата по отношение на извършеното деяние.

Отношенията родители деца са изключително деликатни, поради което следва да бъдат внимателно коментирани и интерпретирани. Водещ следва да е именно интересът на детето и психоемоционалното му благосъстояние. Общуването на детето с всеки един от родителите е важно за детската психическа и емоционална стабилност, за правилното му развитие в хармонична среда и изграждането му като личност. Същевременно, макар и да са важни личните потребности от общуване с всеки от родителите с детето, те са ценност, пред която има приоритет емоционалното благосъстояние на детето. При невъзможност да се синхронизира емоционалния комфорт на детето и правата на родителя за личен контакт, с решаващо значение са потребностите и интересите на детето, независимо, че те в случай на противоречия засягат общуването с родителя. И това е така, тъй като осигуряването на личен контакт между детето и родителя е само един от многото фактори, влияещи върху душевното спокойствие и физическо здраве на малолетните и ненавършилите пълнолетие, тяхното възпитание и развитие в позитивна посока.

Детето е самостоятелна личност със свои специфични за възрастта потребности, емоционално състояние, възприятие за заобикалящия свят и отношение към всеки родител, които следва да бъдат зачитани, особено когато се касае за дете, което изразява собствената си воля и желания, както е в настоящия случай. Съгласно чл. 3, т. 1 от Конвенцията за правата на детето, ратифицирана с решение на ВНС от 11.04.1991 г., в сила от 03.07.1991 г., висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи. А в чл. 3, т. 1 от ЗЗДет. е прогласен принципът на зачитане и уважение на личността на детето. Интересите на детето в конкретните моменти, следователно, са от първостепенно значение и наличието на посоченото нежелание или заболяване от негова страна несъмнено е причина да не бъде осъществен посочения в съдебното решение режим.

В тази насока е и съдебната практика - вж. ППВС № 4/62 г., в което се изяснява по какъв начин подлежат на изпълнение решенията относно упражняването на родителски права. В цитираното постановление е указано, че изпълнението на тези решения следва да се извършва след въздействие и убеждение върху родителите и децата, след предварителна психическа подготовка, като се подхожда според обстановката на конкретния случай и като не се допуска да се стигне до психически сътресения. Задължението на органите да пристъпят до принуда при осъществяването на личните отношения между родител и дете също е ограничена и трябва да се отчита интересът и правата и свободите на заинтересованите лица, а именно - висшият интерес на детето и на правата му, признати по силата на чл. 8 от Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

В конкретния случай обаче не нежеланието от страна на детето да отиде при баща си, а липсата му от адреса, от който е следвало да бъде предадено, вследствие поведението на майката е причина за неизпълнението на съдебното решение. Оттук следва и изводът, че подсъдимата не може да се позове на изключващо вината обстоятелство в конкретния по делото случай. Бездействието на подсъдимата е било продиктувано от стремеж целенасочено и съзнателно да осуети изпълнението на влязлото в сила съдебно решение, а не е било израз на зачитане на ясно и недвусмислено заявеното нежелание на детето да осъществява срещи с баща си.

Не могат да бъдат споделени и доводите на защитата, че в конкретния по делото случай следва да намери приложение институтът по чл. 182, ал. 3 от НК. Съгласно посочената законова разпоредба, деецът не се наказва, ако след предупреждение от надлежен орган на власт изпълни решението или отстрани пречките за изпълнението му. Действително, установява се, че първият съд не е предупредил подсъдимата за привилегията по цитирания законов текст. Това обаче не е било и необходимо, тъй като подсъдимата е имала възможност да изпълни влезлия в сила съдебен акт във всеки един момент от издаване на изпълнителния титул – от 01.11.2018 г. до 30.09.2019 г., но същата умишлено не го е сторила. Следва да се приеме, че не е било необходимо изрично да бъде уведомявана за законовата привилегия, предвид обективираното от нея поведение по неизпълнение на съдебното решение през продължителен период от

време. От друга страна, към датата на произнасяне на съда съдебното решение е било изпълнено, макар и не чрез предаване на детето от подсъдимата на частния тъжител, поради което и институтът по чл. 182, ал. 3 от НК е бил изцяло неприложим.

Мотивиран от горното, настоящият съдебен състав намира, че районният съд е направил правилни, обосновани и доказателствено обезпечени правни изводи за съставомерността от обективна и субективна страна на вмененото на подсъдимата инкриминирано деяние.

Ето защо и като е осъдил подсъдимата по обвинението за престъпление по чл. 182, ал. 2 от НК, СРС е постановил правилен и законосъобразен съдебен акт, който следва да бъде потвърден. Възраженията на защитата в противния смисъл настоящата инстанция намира за неоснователни.

Настоящият състав изцяло споделя и изводите на решаващия първоинстанционен съд, че са налице предпоставки за освобождаване на подсъдимата от наказателна отговорност по реда на чл. 78а, ал. 1 от НК с налагане на административно наказание. И това е така, тъй като за извършеното от нея престъпление с посочената правна квалификация е предвидено наказание пробация и глоба; подсъдимата не е осъждана, нито освобождавана от наказателна отговорност по реда на раздел IV на глава XIII от Общата част на НК към момента на извършване на инкриминираното с тъжбата деяние - 30.09.2019 г.; от извършеното от нея престъпление не са причинени имуществени вреди; деянието не е било извършено в пияно състояние, от деянието не е причинена тежка телесна повреда или смърт; престъплението не е извършено срещу орган на властта при или по повод изпълнение на службата му и не са налице множество престъпления.

При това правилно и законосъобразно решаващият първоинстанционен съд е освободил подсъдимата от наказателна отговорност за извършеното от нея престъпление по чл. 182, ал. 2 от НК с налагане на административно наказание по реда на чл. 78а, ал. 1 от НК.

За да определи конкретния размер на следващото се на подсъдимата административно наказание, първоинстанционният съд е преценил като смекчаващи отговорността ѝ обстоятелства липсата на данни за други противообществени прояви от нейна страна, мотивите и подбудите за извършване на деянието, а именно силната привързаност между подсъдимата и детето, както и нежеланието на същото да живее с баща си. Съдът не е отчел отегчаващи отговорността ѝ обстоятелства, поради което е преценил, че на подсъдимата следва да бъде определено административно наказание глоба в минималния размер от 1000 лева.

Настоящата съдебна инстанция намира, че правилно първият съд не е отчел като смекчаващо отговорността на подсъдимата обстоятелство нейното чисто съдебно минало към датата на извършване на инкриминираното деяние. Това обстоятелство е отчетено от законодателя като задължителна, кумулативно изискуема предпоставка за приложение на института по чл. 78а, ал. 1 от НК и не следва да се отчита повторно в процеса на индивидуализация на административно-наказателната отговорност на престъпния деец.

Като смекчаващо отговорността на подсъдимата обстоятелство настоящата инстанция намира, че следва да отчете още и изминалия продължителен период от време между датата на извършване на инкриминираното деяние - 30.09.2019 г., и тази на постановяване на окончателния съдебен акт от настоящата инстанция.

Същевременно първият съд е пропуснал да отчете като отегчаващо отговорността обстоятелство продължителния период от време, в който подсъдимата не е изпълнявала влязлото в сила на 10.06.2019 г. решение на СГС, както и създадения у детето синдром на родителско отчуждение спрямо бащата, който е резултат на поведението на майката.

Въззивната съдебна инстанция намира, че на подсъдимата следва да се определи наказание при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства, но в по-висок от минималния размер, предвиден в закона. При липса на съответна жалба от частния тъжител обаче въззивният съд не разполага с правомощието да измени присъдата на СРС в този смисъл. Категорично не са налице предпоставките за определяне на административно наказание глоба в размер под установения в чл. 78а, ал. 1 НК минимум от 1000 лева, предвид императивната законова забрана за това, съдържаща се в разпоредбата на чл. 27, ал. 5 от ЗАНН.

В допълнение и за да отговори на доводите на защитата, изложени във въззивната жалба, настоящата инстанция намира за необходимо да посочи, че при постановяване на атакувания съдебен акт не е допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила, което да налага отмяна на присъдата на СРС и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на съответния първоинстанционен съд.

В тази връзка настоящата инстанция намира за необходимо да отбележи, че атакуваният съдебен акт не страда от порока липса на мотиви. Решаващият първоинстанционен съд е положил необходимите процесуални усилия за попълване на доказателствената маса с всички относими доказателствени източници и не е допуснал превратно или едностранчиво тълкуване на доказателствената съвкупност. Същата е анализирана внимателно и задълбочено, без да бъдат игнорирани някои от събраните доказателства за сметка на други.

Не е допуснато нарушение на принципите на наказателния процес, визирани в чл. 13 и чл. 14 от НПК. Решаващият първоинстанционен съд е събрал необходимите и възможни гласни и писмени доказателствени средства, относими към предмета на доказване, и е положил необходимите процесуални усилия за попълване на делото с необходимия обем доказателствени източници – както обвинителни, така и оправдателни. Следователно не е допуснато нарушение на принципа за разкриване на обективната истина - по чл. 13 от НПК, и за вземане на решения по вътрешно убеждение - по чл. 14 от НПК.

Не може да се отправи упрек и по отношение на оценъчната дейност на съда относно събраните доказателствени източници. Фактическите констатации на първоинстанционния съд са обосновани и почиват на прецизен и правилен анализ на доказателствения материал, като изводите му в тази насока се споделят изцяло и от въззивния съдебен състав. Оценката на доказателствата по отношение на фактическите

обстоятелства, включени в предмета на доказване, съобразно очертаните от обвинителния акт рамки, е направена в съответствие с правилата на формалната логика. При изграждане на фактическата обстановка от районния съд не са допуснати процесуални нарушения и при формиране на вътрешното му убеждение, тъй като са обсъдени всички доказателствени материали, без някои от тях да са били подценени или игнорирани за сметка на други.

Съдът е изложил по ясен и убедителен начин в мотивите на присъдата изводите си по фактите и тяхната правна оценка, както и съображенията си относно кредитируемостта на доказателствените средства, като не е сторил това произволно, а въз основа на задълбочен и правилен анализ и съпоставка на доказателствените източници едни спрямо други. Изложил е подробно хронологията на събитията, които е приел за установени, както и съображенията, обусловили извода му, че с деянието си подсъдимата е осъществила от обективна и субективна страна всички признаци от състава на вмененото ѝ престъпно посегателство. Контролиращата съдебна инстанция и страните по делото не са лишени от възможност да разберат действителната воля на решаващия първоинстанционен съд и начинът на формирането ѝ. Изводите на СРС относно фактите са правилни.

Настоящата инстанция категорично не споделя и възраженията на защитата, че подсъдимата е била лишена от възможността да разбере фактическите и правни рамки на повдигнатото ѝ обвинение, респективно - да упражни в пълен обем правото си на защита в производството. В тъжбата са посочени точно, ясно и недвусмислено фактическите обстоятелства, обосноваващи обвинението и същите са били квалифицирани правилно от съда в разпореждането му от 03.11.2019 г. за даване ход на тъжбата. Подсъдимата в нито един момент от производството не е била лишена от възможност да разбере фактическите и правни рамки на повдигнатото с тъжбата обвинение.

Не намират основания и твърденията на защитата в насока, че решаващият първоинстанционен съд се е произнесъл извън предмета, очертан от частното обвинение с депозирана тъжба. Внимателният прочит и съпоставка на депозираната в СРС тъжба с уточнение и атакуваният съдебен акт сочат, че съдът се е произнесъл именно по повдигнатото с тъжбата обвинение, като не е надхвърлил очертаните в нея рамки на „частното обвинение". Правилно първият съд е приел, че обвинението визира деяние, осъществено от подсъдимата само на 30.09.2019 г. в 16.00 часа, тъй като в това производство съдът е ограничен от фактическите рамки, зададени от тъжителя в тъжбата и не разполага с правомощия да ги ревизира или да указва на тъжителя за кои действия и бездействия да ангажира отговорността на подсъдимото лице.

Въззивният състав служебно констатира, че правото на защита на подсъдимата не е било нарушено в нито един етап от първоинстанционното съдебно производство. Спазени са всички изисквания на процесуалния закон, гарантиращи законосъобразното упражняване на правото на защита от страна на подсъдимата - редовно връчване на тъжбата, гарантиране на участието ѝ в процеса, на правото ѝ да дава обяснения, да представя доказателства и да прави доказателствени искания, да се ползва от

адвокатска помощ, каквато тя е ангажирала, както и възможност да се изказва последна и да обжалва актовете на съда, накърняващи законните ѝ права и интереси, от които права подсъдимото лице се е възползвало в пълна степен.

Не е налице и визираното от защитата основание за прекратяване на настоящото наказателно производство на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от НПК. Действително, установява се, че между страните е налице и друго наказателно дело от частен характер № 2609/2022 г. по описа на СРС. Същото обаче е образувано по частно обвинение от страна на тъжителя П. срещу подсъдимата за осъществен състав на престъпление по чл. 182, ал. 2 от НК за период, различен от инкриминирания в настоящото дело, а именно - 23.11.2018 г. - 14.01.2019 г. и 10.06.2019 г. - 03.07.2019 г. Следва да се приеме безусловно, че не е налице незавършено наказателно производство спрямо същото лице за същото деяние - предмет на разглеждане в настоящото производство. Видно и от приетата в хода на въззивното съдебно следствие пред настоящата инстанция справка от СРС, НЧХД № 2609/2022 г. не е приключило с влязъл в сила съдебен акт, поради което не е налице влязла в сила присъда спрямо същото лице за същото престъпление.

Тъй като при цялостната служебна проверка на обжалваната първоинстанционна присъда въззивният съд не констатира допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон, необоснованост или непълнота на доказателствата, които да налагат отмяната или изменението на атакувания съдебен акт, то съдът счете, че същият следва да бъде потвърден.

Така мотивиран и на основание чл. 338, вр. чл. 334, т. 6 НПК, СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло присъда от 05.10.2020 г., постановена от Софийският районен съд, Наказателно отделение, 131-ви състав по НЧХД № 16139/2019 г. по описа на СРС, НО, 131-ти състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.